

MOTORLU TAŞITLAR ZORUNLU MALÎ SORUMLULUK SİGORTASINA

İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN

BULUNDUĞUNA DAİR KANUN

Kanun No. 4477

Kabul Tarihi : 4.11.1999

MADDE 1.– 20 Nisan 1959 tarihinde üye ülkelerin imzasına açılan ve 26 Haziran 1974 tarihinde Hükümetimiz adına imzalanan “Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi”nin, Sözleşmenin 2 nci maddesinin 2 ve 3 numaralı fıkralarında belirtilen seçme haklarını kullanmak ve Sözleşmenin II sayılı ekinde yer alan 1, 6, 8 ve 12 sayılı çekinceler konulmak suretiyle onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2.— Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.— Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MOTORLU TAŞITLAR ZORUNLU MALÎ SORUMLULUK

SİGORTASINA İLİŞKİN AVRUPA SÖZLEŞMESİ

Avrupa Konseyine üye imzacı hükümetler,

Avrupa Konseyinin amacının, ekonomik, sosyal, kültürel, bilimsel, hukukî ve idarî alanlarda anlaşmalar yapılması ve ortak bir tutum kabul edilmesi yoluyla üye devletlerin özellikle ekonomik ve sosyal gelişmelerini kolaylaştırmak için üyeleri arasında daha yakın bir birlik gerçekleştirmek olduğunu gözönünde bulundurarak;

Kendi ülkelerinde trafik kazalarında zarar görenlerin haklarının zorunlu bir sigorta sisteminin kurulması yoluyla güvence altına alınması gerektiğini düşünerek;

Bu konuda üye ülke yasalarının tamamen yeknesaklaştırılmasının güç olduğunu ancak, her üye devletin kendi ülkesinde kazalardan zarar görenlere sağlayacağı teminatı artırıcı hükümler getirme serbestisinin saklı tutulması kaydıyla, zorunlu addedilen temel kuralların Avrupa Konseyine üye ülkelerde bir örnek hale getirilmesinin yeterli olacağını dikkate alarak;

Nihayet, uluslararası sigorta büroları ile garanti fonlarının kurulması ve işletilmesini desteklemenin veya eşdeğerli önlemler alınmasının gerekliliğini düşünerek;

aşağıdaki hükümler konusunda görüş birliğine varmışlardır :

MADDE 1

1. Âkit Tarafların her biri, işbu sözleşmenin kendisi bakımından yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde, kendi toprakları üzerinde herhangi bir motorlu taşıtın zarar verdiği kimselerin haklarının, işbu sözleşmenin ek hükümlerine (Ek:1) uygun zorunlu bir sigorta sisteminin kurulması yoluyla teminat altına alınmasını taahhüt eder.

2. Bununla birlikte, her Âkit Taraf, zarar gören kişiler lehine teminatı artırıcı hükümler kabul etme hakkını saklı tutar.

3. Âkit Tarafların her biri, motorlu taşıtların zorunlu sigorta sistemini kuran kendi mevzuat ve belligaşlı yönetmelik tedbirlerine ilişkin resmî belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine iletacaktır. Genel Sekreter bu belgeleri diğler Âkit Taraflara ve Avrupa Konseyine üye diğler devletlere ulaştıracaktır.

MADDE 2

Her Âkit Taraf :

1. Kendisi tarafından tehlikesiz sayılan bazı motorlu taşıtları zorunlu sigortadan muaf tutma;

2. Millî veya yabancı kamu mercilerine veya hükümetlerarası kuruluşlara ait motorlu taşıtları zorunlu sigortadan muaf tutma;

3. Sigortanın yapılabileceği asgarî tutarı belirleme;

hakkını saklı tutar.

Bu son halde, ek hükümlerin uygulanması bu suretle belirlenmiş tutarlarla kısıtlanabilecektir.

MADDE 3

1. Her Âkit Taraf, işbu sözleşmenin imzalanması yahut onay veya katılma belgesinin tevdiî sırasında, işbu sözleşmenin II. numaralı ekinde yer alan çekincelerden birini ya da birkaçını kullandığını beyan edebilir.

2. Her Âkit taraf, yukardaki paragraf gereğince koymuş olduğu bir çekinceyi, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tebligatta bulunmak yoluyla tamamen veya kısmen geri alabilir. Tebligat alındığı tarihten itibaren hüküm ifade eder. Genel Sekreter, tebligatı diğler Âkit Taraflar ile Avrupa Konseyinin diğler üyelerine iletir.

MADDE 4

1. Âkit Taraflardan birinin, işbu sözleşmenin ikinci ve üçüncü maddeleri uyarınca kullanmış olduğu seçme hakkı veya çekinceler yalnız kendi topraklarında geçerli olacak, diğler Âkit Tarafların topraklarında bu ülkelerin zorunlu sigorta yasalarının uygulanmasını engellemeyecektir.

2. Her Âkit Taraf, işbu sözleşmenin ikinci ve üçüncü maddelerinde belirtilen seçme hakkı ve çekincelere ilişkin ulusal mevzuatının içeriğini Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirecektir. Her Âkit Taraf, sözkonusu mevzuatta sonradan yapılan her değişiklikten Genel

Sekreteri haberdar kılacaktır. Genel Sekreter bütün bu bilgileri diğer Âkit Taraflara ve Avrupa Konseyinin diğer üyelerine iletacaktır.

MADDE 5

Bir motorlu taşıtın neden olduğu zararın tazmini zorunlu trafik sigortasıyla birlikte sosyal güvenlik mevzuatını da ilgilendiriyor ise, zarar gören kişinin hakları ve bu iki sisteme ilişkin düzenlemeler yerel yasalar çerçevesinde kararlaştırılacaktır.

MADDE 6

1. Her Âkit Taraf yerel yasaları, ek hükümlerin dördüncü maddesinin ikinci paragrafında belirtilen normal sigortanın dışında tutma olanağını tanıyorsa, kendi topraklarında hız, mukavemet veya maharet yarış veya yarışmaları düzenlenmesini idarî izne tabi tutmayı taahhüt eder. Bu izin ancak, ek hükümlerle uyumlu özel bir sigortanın, yarışma düzenleyen kişi ve kuruluşların bu hükümlerin üçüncü maddesinde belirtilen malî sorumluluklarını teminat altına alması halinde geçerlidir.

2. Bununla birlikte, geçen paragrafta belirtilen yarış veya yarışmalara katılan araçlarda bulunanların zararlarının tazmini bu sigortanın dışında tutulabilir.

MADDE 7

1. Genellikle, herhangi bir Âkit Devletin ülkesinde kayıtlı olmayan motorlu taşıtlar, bu ülkede ek hükümlerin ikinci maddesinin uygulanmasından muaf tutulacaktır. Ancak, bunun için, sözkonusu motorlu taşıtlar bir başka Âkit Devlet hükümeti tarafından verilen ve aracın bu devlete yahut federal bir devlet ise federal devlete veya onu oluşturan devletlerden birine mensup olduğunu gösteren bir belgeye sahip olmalıdırlar. Bu son halde, belge federal hükümet tarafından verilecektir.

2. Bu belge, katedilen ülke kanununa uygun olarak zararı tazmin etmekle yükümlü olan ve aynı yasaya göre yetkili mahkemeler önünde aleyhinde dava açabilecek merci veya organı belirleyecektir. Aracın mensup olduğu devlet veya federal üye, sözkonusu tazminatın ödenmesini taahhüt edecektir.

MADDE 8

Âkit Taraflar, uluslararası sigorta belgeleri çıkaracak ve ek hükümlerin ikinci maddesinin ikinci paragrafında öngörülen zararları tazmin edecek büroların kuruluş ve işleyişini teşvik edeceklerdir.

MADDE 9

1. Her Âkit Taraf, sigorta zorunluluğuna uyulmadığı veya sorumlunun saptanamadığı veya ek hükümlerin üçüncü maddesinin birinci paragrafının ilk cümlesinde öngörülen muafiyet hallerinde meydana gelen zararlarla ilgili malî sorumluluk nedeniyle zarar gören kişilere tazminat verilebilmesi için bir garanti fonu kurmayı veya eşdeğerde düzenlemeler yapmayı taahhüt eder. Tazminat hakkının tanınma şartlarını ve kapsamını ilgili Âkit Taraf tayin eder.

2. Her Âkit Tarafın yurttaşları, bir önceki paragrafta öngörölmüş hakkı bir başka Âkit ölkede o devletin yurttaşları ile aynı ölçüde ileri sürme hakkına sahip olacaklardır.

MADDE 10

1. Âkit Taraflar, yerel yasalarında, motorlu taşıtın sigorta ettirilmesinden kimlerin sorumlu olduğunu tespit etmeyi ve bu konuda tüm uygun önlemleri almayı taahhüt ederler. Âkit Taraflar, gerektiğinde ve ek hükümlerden doğan vecibelere uyulmasını sağlamak amacıyla bu önlemleri cezai ve idari yaptırımlara bağlayabilirler.

2. Âkit Taraflar, ek hükümlerin uygulanmasını sağlamak amacıyla, sigortacılara ve gerektiğinde Garanti Fonu ve Büroya ilişkin onaylama, onayın son bulması veya geri alınması hususları ile bu kuruluşların denetimi konusunda yerel mevzuatlarında gerekli hükümlere yer vermeyi taahhüt ederler.

MADDE 11

1. Her Âkit Taraf, gerektiğinde, ek hükümlerin dokuzuncu maddesinde anılan bildirin yapılacağı merci veya kişiyi tespit eder.

2. Her Âkit Taraf, sigortalı taşıtın mülkiyetinde olabilecek değişikliğin sigorta sözleşmesine etkilerini kararlaştırır.

MADDE 12

İvedi haller dışında, hiçbir Âkit Taraf, işbu sözleşmeyi, kendisi bakımından yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl geçmeden feshedemeyecektir. Fesih, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yazılı bir bildirimle iletilecektir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri fesih bildiriminden diğer Âkit Tarafları haberdar edecektir. Fesih, Genel Sekreterce bildirim alınmasından üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 13

1. Âkit Taraflardan biri, kendi açısından bu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, işbu sözleşmenin ek II'sinde belirtilmemiş veya belirtildiği halde uygulanmamış veya geri çekilmiş bir çekinceyi kullanmayı gerekli görürse, çekince önerisini kapsamı ve içeriği açık biçimde belirlenmiş bir metin şeklinde Genel Sekretere sunar. Genel Sekreter, işbu paragraf uyarınca kendisine yapılan bildirimleri diğer Âkit Taraflara iletir.

2. Diğer Âkit Taraflar, Genel Sekreterin kendilerine çekincenin metnini iletmesinden itibaren altı aylık süre içinde bu çekinceyi kabul ettiklerini yazılı olarak beyan ederler ise, çekinceyi öne süren Âkit Taraf mevzuatını istenen yönde değiştirebilir. Genel Sekreter, işbu paragraf uyarınca kendisine yapılan tebliğleri Âkit Tarafların bilgisine sunacaktır.

MADDE 14

İşbu sözleşme Âkit Tarafların deniz aşırı topraklarına uygulanmaz.

MADDE 15

1. İşbu sözleşme Avrupa Konseyi üyelerinin imzasına açıktır. Sözleşme onaya tabidir. Onay belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.
2. İşbu sözleşme, dördüncü onay belgesinin tevdi tarihinden 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.
3. Sözleşme, sözleşmeyi sonradan onaylayacak bir imzacı devlet bakımından, onay belgesinin tevdi tarihinden 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.
4. Genel Sekreter, imzacı devletlerin isimlerini, sözleşmenin yürürlüğe girdiğini, sözleşmeyi onaylayan Âkit Tarafların isimlerini ve sonradan onay veya katılma belgesi tevdiini bütün Konsey üyelerine tebliğ edecektir.

MADDE 16

İşbu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Konsey üyesi olmayan devletleri sözleşmeye katılmaya davet edebilir. Böyle bir çağrı alan her devlet, katılma belgesini Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi ederek sözleşmeye katılabilecektir. Genel Sekreter, katılma belgesinin tevdiini bütün Âkit Taraflara ve Avrupa Konseyinin diğer üyelerine tebliğ edecektir. Sözleşme, katılan her devlet bakımından, katılma belgesinin tevdi tarihinden 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul anlamında tam yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, işbu sözleşmeyi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak olan işbu sözleşme, Fransızca ve İngilizce olarak ve her iki metin aynı derecede geçerli bulunmak üzere, tek nüsha halinde, 20 Nisan 1959 tarihinde Strazburg'da tanzim edilmiştir. Genel Sekreter, imzacı devletlerin her birine bu sözleşmenin aslına uygun örneklerini tevdi edecektir.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Leopold FIGL

Belçika Krallığı Hükümeti adına :

P. WIGNY

Danimarka Krallığı Hükümeti adına :

Strazburg, 24 Haziran 1969

Mogens WARBERG

Fransız Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Fransız Hükümeti Sözleşmenin Ek II. bölümünde kayıtlı 1, 3, 4, 5, 7, 11, 12, 14, 15 ve 16 sayılı çekincelerden yararlandığını beyan eder.

M. COUVE de MURVILLE

Almanya Federal Cumhuriyeti adına :

Von MERKATZ

Yunanistan Krallığı Hükümeti adına :

CAMBALOURIS

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına :

İrlanda Hükümeti adına :

İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti adına :

PELLA

Lüksemburg Grand Dükalığı adına :

E. SCHAUS

Hollanda Krallığı Hükümeti adına :

Norveç Krallığı Hükümeti adına :

Hans ENGEN

İsveç Krallığı Hükümeti adına :

Leif BELFRAGE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Strazburg, 26 Haziran 1974

Rahmi GÜMRÜKÇÜOĞLU

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı adına :

EK I

SÖZLEŞMEYE EK HÜKÜMLER

MADDE 1

İşbu sözleşmede :

“Motorlu taşıtlar” teriminden : Demiryolu taşıtları hariç, yer üzerinde ilerlemeye yarayan ve mekanik bir güçle harekete geçirilebilen araçlar ile hükümet tarafından belirlenecek bağlı ve bağlı olmayan yedek arabaları anlaşılır. Ancak bu son halde, yedek arabaların bir motorlu

taşıta bağlı olarak kullanılacak şekilde imal edilmiş bulunmaları ve insan ve mal nakliyatına hasredilmiş olmaları gereklidir;

“Sigortalı” teriminden : İşbu yasanın hükümleri gereğince sorumlulukları teminat altına alınmış kişiler anlaşılır;

“Zarar görmüş kişiler” teriminden : Motorlu taşıtın neden olduğu zarardan dolayı tazminat hakkına sahip olanlar anlaşılır;

“Sigortacı” teriminden : İkinci maddenin birinci paragrafı uyarınca hükümet tarafından tanınmış sigorta şirketi ve aynı maddenin ikinci paragrafına göre genellikle ülke dışında kayıtlı taşıtların ulusal topraklar üzerinde neden oldukları zararların tazmini ile yükümlü Büro anlaşılır.

MADDE 2

1. Ferdi sorumluluk, bu sözleşme hükümlerine uygun şekilde teminat altına alınmadıkça, motorlu taşıtlar, kamu yollarında, halka açık alanlarda ve belirli kişilerin geçiş hakkına sahip olduğu özel arazilerde kullanılamazlar.

Sigorta sözleşmesi, hükümetçe yetki verilmiş bir sigortacı ile akdedilmelidir.

2. Bununla birlikte, genellikle ülke dışında kayıtlı taşıtlar, hükümetçe yetki verilen bir Büronun, bu taşıtların neden olduğu hasarlardan zarar gören kişilerin yerel kanuna göre tazmin edilmesi yükümlülüğünü üzerine alması koşuluyla, ülke topraklarında kullanılabilir.

MADDE 3

1. Sigorta, sigorta edilmiş taşıtın sahibinin, zilyedinin ve sürücüsünün malî sorumluluğunu teminat altına almalıdır. Ancak, hırsızlık veya tehdit suretiyle veya sahibinin veya zilyedinin izni olmaksızın aracı ellerine geçirenlerin ferdi sorumluluğunu sigorta teminat altına almaz. Bununla birlikte, aracı kullanan, sahibin veya zilyedin bir hatası sonucunda aracı eline geçirmişse veya aracın kullanımına memur edilmiş bir kişi ise, sigorta, sürücünün malî sorumluluğunu teminat altına almalıdır.

2. Sigorta, sigorta edilmiş taşıta ve bu taşıt tarafından taşınan mallara ilişkin zarar dışında, ulusal topraklar üzerinde kişilere ve mallara verilen zararları kapsamalıdır.

MADDE 4

1. Aşağıda belirtilen kişiler sigortadan yararlandırılmayabilirler :

a) Zarara neden olan aracın sürücüsü, sigorta sözleşmesini akdeden kişi ve malî sorumlulukları poliçe tarafından teminat altına alınan bütün şahıslar,

b) Yukarıdaki paragrafta belirtilen kişilerin eşleri,

c) Bu kişilerin ailelerinin üyeleri olup, aynı çatı altında yaşayan veya onların olanakları ile geçinen veya zarara neden olan aracın içinde bulunan kişiler,

2. Aracın, düzenlenmelerine izin verilen yarışlara veya hız, mukavemet veya maharet yarışmalarına katılması sonucunda meydana gelen zararlar normal sigortanın dışında tutulabilir.

MADDE 5

Sözleşme, sigortalının belirli bir ölçüde zararın tazminine katılmasını öngörse dahi sigortacı, zarar görmüş kişiye, sözleşme uyarınca sigortalı tarafından karşılanması gereken katılma payını da ödemekle yükümlüdür.

MADDE 6

1. Zarar görmüş kişinin sigortacıya karşı doğrudan talep hakkı vardır.
2. Zarar görmüş birden çok kişi varsa ve ödenmesi gereken tazminatın tutarı sigorta tarafından garanti edilmiş tutarı aşıyorsa, zarar görmüş kişilerin sigortacıya karşı talepleri bu meblağ çerçevesinde nisbi bir indirime tabi tutulur. Bununla birlikte eğer sigortacı, diğer taleplerin varlığından haberdar olmaksızın, zarar görmüş kişilere, iyi niyetle, haklarına düşen paydan daha yüksek bir miktar ödemişse, diğer zarar görmüş kişilere karşı ancak sigortanın garanti ettiği tutarın geriye kalan kısmını ödemekle yükümlü olur.

MADDE 7

1. Sigortalılar, haberdar oldukları tüm kazaları sigortacıya bildirmelidirler. Poliçenin sahibi sigortacıya sigorta mukavelesinde belirtilen her türlü bilgi ve belgeyi vermelidir. Poliçenin sahibi dışındaki sigortalılar, sigortacıya talep edeceği bütün gerekli bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.
2. Sigortacı, zarar görmüş kişi tarafından kendisine açılan davaya sigortalıyı taraf kılabilir.

MADDE 8

1. Zarar görmüş kişinin sigortacıya karşı doğrudan taleplerine ilişkin herhangi bir dava hakkı, zarar konusu olaydan itibaren iki sene sonra zaman aşımına uğrar.
2. Yazılı bir talep, sigortacı müzakerelere son verdiğini yazılı olarak bildirinceye kadar, zaman aşımını durdurur. Daha sonra vaki talepler zaman aşımını durdurmaz.

MADDE 9

1. Sigortacı, sözleşme ve ilgili yasal hükümler gereğince, sigortalıya karşı sahip bulunduğu hakları, ödemeleri reddetme veya kısma amacıyla zarar görmüş kişiye dermeyer edemez.
2. Sigortacı, sözleşmenin butlanını sona ermesini, durdurulmasını veya teminatın durdurulmasını, zarar görmüş kişiye ancak, butlanın, sona ermenin veya durdurulmanın tebliğinden 16 günlük bir süre geçmesinden sonra vuku bulacak kazalar için dermeyer edebilir. İlk sigortayı izleyen başka sigortaların varlığı halinde, bu hüküm ancak sonuncu sigortacıya uygulanır.

3. Bununla birlikte, zararın, başka bir sigorta tarafından fiilen tazmin edilmesi halinde, önceki paragrafların hükümleri uygulanmaz.

4. İşbu maddenin birinci ve ikinci paragraflarının kapsamına giren hükümler, sigortacının, poliçe sahibi veya poliçe sahibi dışındaki bir sigortalıya karşı olan rücu hakkına hiç bir surette hanel getirmez.

MADDE 10

İşbu sözleşme hükümlerince öngörölmüş olmadıkça, kişiler, özel sözleşmelerle, zarar görmüş kişiler lehine vaz' edilmiş bulunan bu sözleşme hükümlerine aykırı hükümler getiremezler.

EK : II

SÖZLEŞMEYE KONABİLECEK ÇEKİNCELER

Âkit tarafların her biri, aşağıdaki düzenlemeleri yapabilir :

1. Kendi kendilerinin sigortacısı olmalarını sağlayacak yeterli maddî teminatı gösterecek kamu hukuku veya özel hukuk tüzel kişilerine ait motorlu taşıtları zorunlu sigortadan muaf tutabilir.

2. Kendisi tarafından tespit edilecek bazı kişiler için sigorta yerine teminat akçesi usulünü koyabilir. Ancak, bu takdirde, teminat akçesinin, zarar görmüş kişilere, sigorta teminatına eşdeğer teminatı sağlaması gereklidir.

3. Bir sigortalı tarafından kasten verilen zararları zorunlu sigorta dışında tutabilir.

4. Ek hükümlerin üçüncü maddesinin birinci paragrafının ikinci cümlesinde öngörölen halleri zorunlu sigortadan muaf tutabilir.

5. Zarar görmüş kişilerin hiç değilse bedeni zararlarının tazmin edileceğine dair teminatları bulunması şartıyla, mal sahibinin veya zilyedin izni olmaksızın veya bunların talimatları hilafına bir aracın kullanımını zorunlu sigorta kapsamı dışında tutabilir.

6. Manevi zararı zorunlu sigortadan muaf tutabilir.

7. Sigortalının hükmi şahıs veya özel hukukî şahsiyete haiz olmayan bir kurum veya ticarî şirket olması halinde, sigortalının yasal temsilcilerini ve eşlerini ek hükümlerin dördüncü maddesinin birinci paragrafının (c) bölümünde öngörölen şartlar içinde, bu temsilcilerin aile üyelerini sigortadan faydalandırmayabilir.

8. Bir aracın hukuk dışı yollarla meşru zilyedinin elinden alındığını veya bir cürüm işlemek üzere kullanıldığını bildiği veya bilmesi gerektiği halde bu araç ile yolculuk yapmayı kabul eden kişiler motorlu taşıt sigortasından yararlandırılmayabilir.

9. Bedava veya gönüllü taşıma halinde, zarara sebep olan araçta bulunan kişilere verilen zararları zorunlu sigortadan muaf tutabilir.

10. Kamu alanı olmayan fakat bazı kimselere açık alanlarda gidip gelen taşıtları ve kamu yolu haricinde düzenlenen yarışlara veya hız mukavemet veya maharet yarışmalarına katılan araçları zorunlu sigortadan muaf tutabilir.

11. Yalnız kendi yurttaşları arasındaki ilişkilerde, düşük tutardaki maddi zararlarla ilgili ek hükümlerin beşinci maddesine istisnalar getirebilir.

12. Kendi topraklarında meydana gelen bir zararla ilgili olarak, ek hükümlerin altıncı maddesinin uygulanmasını, gerektiğinde temel ilkeler hakkında bilgi vererek mahkemelerinin takdirine bırakabilir.

13. Toplam teminatın dağılımını başka esaslara göre düzenleyen bir yönetmelik hazırlayarak, ek hükümlerin altıncı maddesinin ikinci paragrafına bazı istisnalar getirebilir.

14. Ek hükümlerin sekizinci maddesinin ikinci paragrafının hükümlerine bazı istisnalar getirebilir.

15. Ek hükümlerin dokuzuncu maddesinde öngörülen durumlarda, zarar görmüş kişi bedeni ve maddî zararlarını karşılayacak teminata sahip bulunduğu takdirde, anılan madde hükümlerine istisnalar getirebilir. Zarar görmüş kişiye verilecek tazminat, bedeni zarar halinde, sigorta mevcut olsaydı uygulanacak ölçülerle, maddî zarar halinde ise edilecek bir başka usulle tayin olunur.

16. Genellikle kendi ülkesi dışında kayıtlı motorlu taşıtlarla ilgili olarak, ek hükümlerin dokuzuncu maddesinin ikinci paragrafına istisnalar getirebilir.

İMZA PROTOKOLÜ

İmzacı hükümetler, Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesini imzalamakla, işbu sözleşmeye ek hükümlerin birinci maddesinin birinci bölümünde belirtilen “motorlu taşıtlar” teriminin, demiryolları üzerinde kullanılan taşıtlar hariç, yer üzerinde hareket etmeye yarayan ve bir elektrik kondüktörüne bağlı olsalar dahi, mekanik bir güçle çalışan bütün araçları ve yardımcı bir motora sahip binitleri kapsadığını kabul ederler.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Leopold FIGL

Belçika Krallığı Hükümeti adına :

P. WIGNY

Danimarka Krallığı Hükümeti adına :

Strazburg, 24 Haziran 1969

Mogens WARBERG

Fransız Cumhuriyeti Hükümeti adına :

M. COUVE de MURVILLE

Almanya Federal Cumhuriyeti adına :

Von MERKATZ

Yunanistan Krallığı Hükümeti adına :

CAMBALOURIS

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına :

İrlanda Hükümeti adına :

İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti adına :

PELLA

Lüksemburg Grand Dükalığı adına :

E. SCHAUS

Hollanda Krallığı Hükümeti adına :

Norveç Krallığı Hükümeti adına :

Hans ENGEN

İsveç Krallığı Hükümeti adına :

Leif BELFRAGE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına :

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda

Birleşik Krallığı adına :